

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № _____ від “ _____ ” _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України (далі - ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект наказу Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства інфраструктури України» (далі – проект наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства інфраструктури України від 03.08.2018 № 2518/27/14-18.

За результатами розгляду проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект наказу розроблено з метою удосконалення положення чинних нормативно-правових актів Міністерства інфраструктури України, якими регулюється справляння портових зборів та вартість спеціалізованих послуг, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, та задля забезпечення належного джерела фінансування заходів з утримання, реконструкції і розвитку гідротехнічних споруд, зокрема причалів та інших об'єктів портової інфраструктури.

Проте, під час розгляду проекту наказу було виявлено факт неврахування зауважень наданих у Рішенні № 392 від 08.09.2017 про відмову в погодженні проекту наказу Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Тарифів на послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України» (лист ДРС від 08.09.2017 № 7848/0/20-17), положеннями якого пропонувалися зміни до чинних нормативно-правових актів, які є аналогічними тим, які передбачається, серед іншого, внести наданим проектом наказу.

З огляду на зазначене, повторно зазначаємо, що Міністерством інфраструктури України в процесі підготовки зазначеного проекту наказу не дотримано вимог статей 4 та 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), враховуючи наступне.

Державна регуляторна служба України

ВИХ №9189/0/20-18 від 14.09.2018

Згідно з вимогами статті 1 Закону, документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу(далі - АРВ).

Аналіз регуляторного впливу до проекту регуляторного акта повинен містити обов'язкові норми, визначені статтею 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є насамперед Аналіз регуляторного впливу цього проекту акта.

У цьому випадку, наданий розробником АРВ до проекту наказу містить формальний опис змін запропонованих проектом наказу, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, розробник обмежився виключно її текстовим описом, вказавши, що застосування чинних нормативно-правових актів, якими регулюється справляння портових зборів та вартість спеціалізованих послуг, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, свідчить, що їх окремі положення вимагають приведення у відповідність з іншими нормативно-правовими актами, а також внесення відповідних змін для виключення суперечливого тлумачення.

При цьому, в АРВ до проекту наказу розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських та адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення.

Також, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, зокрема не підтверджено статистичними даними твердження розробника про факт значного зниження

доходів від портових зборів за рахунок недосягнення очікуваних результатів щодо зростання кількості суднозаходжень та вантажопотоків після введення в дію чинних нормативно-правових актів та практичного застосування запропонованих ними механізмів державного регулювання.

Як наслідок, надана у цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення;

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише формальним описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них, характеристика яких зводиться до можливості досягнення/недосягнення цілей запропонованого державного регулювання.

Також, розробником не встановлено кількість та структуру суб'єктів господарювання на яких поширюватиметься дія цього акта, а саме портових операторів, а також кількісно не визначено витрати, які будуть виникати внаслідок застосування кожного з альтернативних способів у грошовому еквіваленті у тому числі за допомогою Додатків до АРВ (за необхідності із застосуванням Додатку 2 або Додатку 4 до Методики), що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Як відомо, ДП «Адміністрація морських портів України – є підприємством, яке утворено з метою забезпечення функціонування морських портів, організації та забезпечення безпеки мореплавства, утримання та ефективного використання державного майна, закріпленого за ним на праві господарського відання та отримання прибутку. Предметом діяльності цього підприємства є, серед іншого, цільове використання портових зборів та плати за послуги, що надаються суб'єктами природних монополій.

Враховуючи зазначене, вважаємо за доцільне скористатися інформацією зазначеного підприємства під час встановлення кількості наявних у відповідній сфері суб'єктів господарювання - платників відповідних портових зборів, на яких поширюватиметься дія відповідного проекту наказу після його прийняття.

При цьому, наголошуємо, що факт відсутності економічного аналізу запропонованих альтернатив є порушенням вимог Методики, а також не дозволить об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

3. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не

проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

4. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регулятором актом чинності.

5. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не визначено один із обов'язкових показників результативності регуляторного акта, а саме розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

6. На порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначено вид даних та джерело їх походження з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

На адресу Державної регуляторної служби України надійшло Відкрите звернення порткових операторів від 04.09.2018 року № 10-18/16 (у тому числі на адресу Міністерства інфраструктури України), яким надано зауваження до відповідного проекту наказу.

Повідомляємо, що відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), усі зауваження та пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження та пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Водночас, зазначаємо, що один із ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону - принцип прозорості та врахування громадської думки, передбачає відкритість для фізичних та

юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Таким чином, з метою дотримання зазначених вимог Закону, пропонуємо здійснити об'єктивний розгляд вищевказаного звернення, та поінформувати відповідних авторів, а також Державну регуляторну службу України, про його результати.

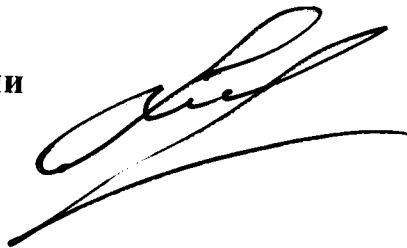
Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні наказу Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства інфраструктури України».

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

О. МИРОШНІЧЕНКО